

Mommsen: Römische Geschichte

Bogen

Theodor Mommsen:
Römische Geschichte.
Berlin.

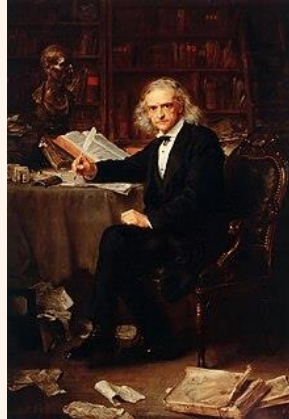
Denne bog er en klassiker blandt såvel amatører som eksperter, der dyrker Roms historie. Og en sjældenhed for bogsamlere: En førsteudgave af den berømte tyske historiker **Theodor Mommsens** monumentale værk *Römische Geschichte* fra 1854-

1856. Her samlet i to bind på præcis 1.664 sider med tæt, kompakt tekst. Uden billeder!

Og så får vi endda kun første halvdel af Roms historie, d.v.s. tiden frem 27 f.Kr., da **Augustus** blev kejser. Resten fulgte ca. 30 år senere, da **Mommsen** nåede til vejs ende, d.v.s. helt frem til 476 e.Kr. da riget gik under. Problemet var bare, at der pludselig en dag udbrød brand i hans hus og hele det kæmpemæssige manuskript gik op i luer! *Shit happens!* Års arbejde var spildt!!

Troede man. For i 1922 – længe efter **Mommsens** død - lykkedes for et par af hans gamle studerende at få stykket de manglende bind sammen takket være notater, de havde taget i deres årle ungdom af den lærde forskers forelæsninger.

Så kom ikke og sig, at miraklernes tid er forbi!

Forfatteren

Desværre ejer skolen ikke et eksemplar af det manglende bind. Mærkeligt nok, ku' man måske synes, for vi har fire *andre* af den lærde mands udgivelser. Bl.a. det første bind af den enorme kildeudgivelse *Corpus Inscriptionum Latinarum*, indeholdende en kommenteret udgave af samtlige inskriptioner fra det ganske Romerrige gennem tusind år. Noget af en mundfuld!

Sagen er, at **Mommsen** var myreflittig som kun de færreste, hvad man måske kan ane ved at betragte billedet ved siden af. 1.500 bøger, artikler etc. om det gamle Rom siges han at have fået udgivet i sit lange liv fra 1817 til 1903. Han var født i den lille by Garding i det vestlige Slesvig, der dengang hørte til den danske helstat. Takket været et stipendium fra selveste den danske konge **Christian VIII** kom han på det berømte gymnasium **Christianeum** i Altona ved Hamborg (der for øvrigt i begyndelsen af 2000'erne var venskabsskole med HaKa).

Senere gik det slag i slag. 1848 var han på barrikaderne i den store, men fejlslagne tyske opstand i Frankfurt am Main. Atter senere, da det tyske kejserrige var en realitet, fik han sæde i den tyske rigsdag i Berlin.

Mommsen var et ikon, kendt langt uden for Tysklands grænser. F.eks. oplevede den amerikanske forfatter **Mark Twain** fænomenet **Mommsen** under en rejse til Europa i 1892 under en festbanket på Humboldtuniversitetet i Berlin. Da den store forsker viste sig med sit lange hvide flagrende hår, gik der et sus gennem forsamlingen: "Naaaj se! Den store **Mommsen!**"

Baggrunden

Først og sidst: **Mommsens** hovedværk var og blev *Römische Geschichte!* I 1903 – året før sin død – oplevede han den store ære, at værket blev tildelt noget så fornemt som Nobelprisen i litteratur. Det var så meget mere spektakulært som netop denne pris ellers normalt kun tildeles skønlitterære værker og ikke (som her) et stykke historisk litteratur.

Forklaringen var den enkle, at **Mommsen** lige fra starten havde sat sig i hovedet, at netop *Römische Geschichte* skulle skrives i et dagligdags, let tilgængeligt, levende, ja, faktisk sublimt sprog. Glem alt det videnskabelige udenværk, sagde han (undtagelsesvist). Væk med kildehenvisningerne, litteraturlisterne, forskningsoversigterne, alle de lærde diskussioner! Og skriv i et sprog, såkaldt almindelige mennesker kan forstå og derved leve sig ind i, *hvor* spændende, *hvor* dramatisk hele Roms lange historie nu engang var (og stadigvæk er)!

Bogen blev omgående en salgssucces ud over alle grænser og revet væk fra boghandlernes hylder. Genudgivet gang på gang, også på andre sprog. Seneste udgave er fra 2001. Man spørger sig selv, hvorfor bogen aldrig er udkommet på dansk??

Og så spørger man selvfølgelig også: Hvorfor denne kolossale interesse for et rige mere end 2.000 år tilbage i tiden, som **Mommsen** viede hele sit liv? Svar: Rom interesserede og interesserer, fordi vi her i detaljer kan studere, hvordan et verdensrige bliver til, kulminerer og går til grunde. Har du svært ved at forstå, hvad dét kan bruges til, sku' du ta' og tænde for nyhederne i aften og høre/se lidt om magtkampe, stormagter, supermagter verden over. Det handler om præcis det samme som i det gamle Rom: Magt, magt og atter magt.